

Ezechiël 37:22 | God maakt één

Mensen zijn niet gemaakt om alleen te zijn. Maar eenheid en verbondenheid zijn best lastig... We verlangen naar elkaar, maar vaak kunnen we elkaar niet vinden. Net als Juda en Efraïm. Kunnen we ooit één worden? In families, in de kerk, in de samenleving en de wereld?

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 194

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Gezang 127 : 1, 2 en 7

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Ezechiël 37 : 15 – 28

Zingen: GKB Psalm 60 : 1 en 3

Preek over Ezechiël 37 : 22

Zingen: GKB Gezang 119 : 1, 2 en 5

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: Kinderen van de Vader (Elly en Rikkert)

Onderwijs avondmaal

Viering avondmaal

Zingen: LvK Gezang 66 : 1, 3, 5 en 6

Gebed

Mededelingen

Collecte

Zingen: GKB Gezang 167 : 1, 2 en 3

Zegen

God maakt één

Inleiding

dia 1 – verzuiling

Vroeger...

Hmm, nu klink ik als een oude man...

Vroeger dus... toen had je in Nederland de verzuiling.

De samenleving bestond uit groepen: de zuilen.

Je kon bijvoorbeeld socialistisch zijn:

dan stemde je op de Partij van de Arbeid, je las het Parool,

je was lid van vakbond FNV en je TV stemde je af op de VARA.

Je buurman was juist liberaal:

hij stemde VVD, las het NRC, deed niet aan een vakbond en keek AVRO.

Je had een christelijke zuil,

en de vrijgemaakten hadden zelfs een eigen zuil, inclusief eigen reisvereniging.

Tot zover dit college maatschappijleer...

dia 2 – netwerk

Je zou denken dat dit typisch iets van vroeger is:

toen kon je je opsluiten in een groepje dat net zo dacht als jij.

Maar welkom in de 21e eeuw: dat kan echt niet meer!

Op je smartphone heb je contact met de hele wereld.

Niks geen strak afgebakende groepen!

dia 3 – facebook

Of... toch wel?

Want Facebook maakt gewoon nieuwe zuilen.

De computers van Facebook zijn slim!

Ze weten echt heel veel over jou!

Dat kan heel onschuldig zijn, dat ze weten dat ik van auto's houdt,

dat jij van mode houdt, en jij van dieren.

Dan zorgt Facebook ervoor dat je over die dingen niets mist.

Maar het kan ook minder onschuldig:
dat Facebook weet hoe jij over vluchtelingen denkt.
Als jij vindt dat Nederland vol is, krijg je alleen nog maar berichten te zien die dat bevestigen.
Terwijl als jij vindt dat Nederland nog veel meer voor vluchtelingen moet doen,
je juist de berichten te zien krijgt over hoe zwaar vluchtelingen het hebben.
Facebook presenteert nieuws dat in jouw straatje past.
De mogelijkheden zijn oneindig!
Ben jij voor vrouwelijke ouderlingen?
Prima, Facebook laat het je zien.
Heb je een hekel aan Frankrijk?
Facebook doet met je mee.
Eet je elke ochtend een zak chips leeg?
Facebook geeft je groot gelijk...

dia 4 – God maakt één
Het punt is: we zijn verdeeld.
Misschien niet zo openlijk als bij de verzuiling, maar we zijn verdeeld!
We leven in een wereld van ons eigen gelijk,
waar geen plaats is voor andere meningen.
Een wereld waar je uiteindelijk alleen bent...
In die wereld geeft Ezechiël hoop:
je bent niet alleen, want God maakt één!

1. Verdeeld en alleen

dia 5 – verdeeld en alleen
Die eenheid is voor de Israëlieten ver te zoeken.
Ze zijn verdeeld, al heel lang.
Toen David en daarna Salomo koning van Israël waren,
zo'n 400 jaar geleden, toen was Israël een eenheid.
Maar zelfs in Israël, het volk van God, lukte het niet de eenheid te bewaren.
Verdeeldheid, wantrouwen en boosheid kregen de overhand.

dia 6 – de breuk: Juda en Efraïm (kaartje)

Salomo wordt opgevolgd door zijn zoon Rechabeam.

Een hork eersteklas.

Ik denk zelfs dat dat woord voor hem is uitgevonden...

De Israëlieten vragen hem, de nieuwe koning, om lastenverlichting.

Rechabeam reageert met een lastenverhoging en zegt:

'mijn pink is dikker dan het lid van mijn vader!'

Oftewel: mijn vader was geen echte man,

want hij had een klein geslachtsorgaan.

Maar dat staat dus echt in de bijbel!

Als je me niet gelooft: lees 1 Koningen 12 maar eens.

Als je dat doet, lees je direct dat de Israëlieten het niet pikten.

Het komt tot een breuk.

Een klein deel van de Israëlieten blijft trouw aan Rechabeam.

Het zijn de Israëlieten uit de stammen Juda en Benjamin, in het zuiden van Israël.

Vanaf nu heten zij Juda.

De andere Israëlieten, van de overige 10 stammen,

kiezen een eigen koning: Jerobeam,

die binnen mum van tijd een eigen godsdienst introduceert.

De stammen die zich bij hem aansloten,

worden genoemd naar de grootste stam: Efraïm.

Voor alle duidelijkheid: die verdeeldheid ging wel ergens over!

Het was niet zo weer even op te lossen.

En dat blijkt: 400 jaar later zijn de Israëlieten nog steeds verdeeld.

Tenminste, wat er nog van de Israëlieten over is.

De Efraïmieten zijn al in ballingschap, meegenomen door de Assyriërs.

Nu treft de Judeeërs hetzelfde lot, maar dan door de Babyloniërs.

Dé ballingschap bestaat dus niet: het zijn 2 ballingschappen.

Zo verdeeld was Israël.

Ezechiël beeldt die verdeeldheid uit met die twee stukken hout.

Eén voor Juda, één voor Efraïm.

dia 7 – verdeeldheid in Nederland (mensen)

Sinds de tijd van Ezechiël is de wereld niet minder verdeeld geworden.

Israël was in tweeën verdeeld.

Nederland is in 17 miljoen verdeeld...

In Israël was het simpel:

er waren twee sterke leiders, en je hoorde bij één van hen.

Binnen die groep was er eenheid.

Tegenwoordig heeft iedereen overal een mening over.

En, dat weten we allemaal, meningen willen nog wel eens botsen...

Wij weten misschien niet beter meer,

kunnen ons niet voorstellen dat er een tijd is geweest

waar niet iedereen zijn eigen mening had,

maar dat is een Westerse uitvinding van, zeg, de laatste 200 jaar.

Dus is niet alleen de wereld verdeeld,

maar is ook de samenleving verdeeld,

is de kerk verdeeld,

zijn zelfs families verdeeld.

Nogmaals: verdeeldheid gaat vaak wel ergens over!

Dat kunnen wij niet even oplossen.

dia 8 – verdeeldheid drijft uit elkaar

Het gevolg is wel dat je er alleen voor staat.

Verdeeldheid drijft mensen uit elkaar,

zeker als ze hun eigen mening hoogst serieus nemen.

Terwijl tegelijk iedereen ergens wel beseft

dat we niet bedoeld zijn om alleen te zijn.

Soms kies je er misschien voor,

bijvoorbeeld omdat je in mensen teleurgesteld bent,

maar ook dat voelt niet goed.

We hebben elkaar nodig.

Niet alleen tijdens grote sportevenementen
of tijdens een van de vele gezellige kerstmarkten.
Daar heb je even het gevoel dat je wordt opgenomen in een
eenheid.

Maar vaak houden we het maar gewoon met elkaar uit.
Of zelfs dat niet eens.

We verlangen naar elkaar, maar we kunnen elkaar niet vinden.
Net als Juda en Efraïm elkaar niet konden vinden.

2. God maakt één

dia 9 – God maakt één

Ezechiël mag profeteren:

het lijkt misschien alsof het in verdeeldheid eindigt,
maar God gaat verder: hij maakt één!

dia 10 – Ezechiël maakt eenheid zichtbaar

Dat laat Ezechiël zien met die plankjes.

Typisch Ezechiël: hij is de profeet van symbolen en
voorwerpen.

Hij deed heel vreemde dingen om iets duidelijk te maken.

Zo moest hij eens 390 dagen op zijn linkerzij en 40 dagen op
zijn rechterzij liggen,

als symbool voor de schuld van Israël – het staat in Ezechiël
4.

Ezechiël is een beeldend profeet.

Hier ook, met die plankjes van Juda en Efraïm.

Ezechiël moet ze tegen elkaar aan leggen,
zodat het lijkt alsof het één stuk hout is.

Want God zal Juda en Efraïm weer één maken!

dia 11 – King

Dat doet me denken aan 'I have a dream' van Martin Luther
King.

In die beroemde toespraak zegt hij:

'Ik droom dat op een dag

de zonen van voormalig slaven en de zonen van voormalig
slavenhouders

tezamen zullen neerzitten aan de tafel der broederschap.'

King droomt van een einde aan de verdeeldheid.

Precies wat Ezechiël profeteert.

dia 12 – waar zijn de 10 stammen gebleven?

Nu gaat het in Ezechiël niet direct over eenheid in het algemeen.

Daar mag je het wel op toepassen, dat komt zo, maar het is een profetie over Juda en Efraïm.

Daarom even een uitstapje: wat is er met hen gebeurd?

Juda is inderdaad teruggekeerd in Israël.

Zelfs, zoals Ezechiël zegt, onder leiding van een nakomeling van David: Zerubbabel.

Sinds die tijd worden ze Joden genoemd, wat is afgeleid van Juda.

Maar waar is Efraïm gebleven?

Daarover gaan de meest woeste verhalen rond.

Er is zelfs een theorie geweest

dat de Engelsen de nakomelingen van Efraïm zijn...

Je mag drie keer raden uit welk land de bedenker van dat idee kwam...

Maar wat is er wel met die 10 stammen gebeurd?

Het lijkt erop dat ze vooral vermengd zijn.

Vermengd met de Judeeërs, maar ook met Assyriërs en Kanaänieten.

Sommigen zijn mee teruggekomen uit de ballingschap.

Als Jezus voor het eerst in de tempel komt, ontmoet hij de profetes Hanna, uit de stam Aser.

De profetie van Ezechiël is wel een beetje uitgekomen, maar Efraïm heeft nooit een volwaardige plek gekregen.

Ook in het huidige Israël niet.

Er zijn, onder andere in Afrika, wel kleine stammen ontdekt waar erfelijkheidsonderzoek is gedaan, die verwant blijken aan de Joden,

zelfs erkend zijn als Joden en naar Israël gehaald,

maar het grootste deel van de 10 stammen is opgegaan in allerlei volken.

dia 13 – delen in de eenheid van Israël

Misschien een lange uitweiding, maar ik wil er iets belangrijks uit halen:

de eenheid die God belooft, gaat de aardse realiteit te boven. Menselijk gezien kan het niet: Efraïm bestaat niet meer.

Ezechiël schrijft over een toekomst die nog komen moet: als Jezus terugkomt.

Dat wordt nog duidelijker als je het bijbelboek Openbaring er bij pakt.

Bij Ezechiël zegt God: 'bij hen zal ik wonen, ik zal hun God zijn en zij zullen mijn volk zijn.'

In Openbaring 21 staat: 'Gods woonplaats is onder de mensen, hij zal bij hen wonen.

Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn.'

Precies dezelfde woorden, maar nu meervoud: volken.

De eenheid is verder uitgebreid: niet alleen Israël, maar alle volken!

Wij mogen delen in de eenheid die God aan Israël belooft.

De kerk mag er in delen, de samenleving mag er in delen, de wereld mag er in delen!

Israël wordt één, en wij doen mee.

3. Eenheid zonder brokken

dia 14 – eenheid zonder brokken

Het kan een vreemde gedachtecronkel van mij zijn, maar bij het kopje in de bijbel, 'één God, één volk, één herder',

moet ik toch echt denken aan Adolf Hitler met zijn slogan: 'ein folch, ein reich, ein führer'...

Eenheid kan in ieder geval gruwelijk mis gaan!

Eenheid betekent maar al te vaak dat iedereen moet worden zoals ik...

Bestaat eenheid zonder brokken wel?

dia 15 – eigenbelang maakt eenheid onmogelijk

Eenheid mislukt vaak.

Het gaat even goed, maar dat duurt niet lang.

Na David en Salomo was het gedaan met de eenheid van Israël.

Je ziet het net zo goed bij bijvoorbeeld de Europese Unie: ooit vol idealen begonnen, maar tegenwoordig hopeloos verdeeld.

Altijd steekt eigenbelang de kop op,
en dan kun je het wel schudden met die eenheid.

dia 16 – eenheid pas mogelijk als het goed is met God

Maar de eenheid waar Ezechiël over profeteert, is anders.

Ezechiël heeft het niet alleen over eenheid, hij zegt er iets bij:

‘David, mijn dienaar, zal hun koning zijn,
en samen zullen ze één herder hebben.’

Het gaat hier niet over een gewone koning, maar over Jezus Christus.

Waar Jezus koning is, daar is echte eenheid mogelijk!

Jezus maakt het goed tussen God en ons.

Wanneer Jozef merkt dat zijn toekomstige vrouw, Maria, zwanger is,

krijgt hij uitleg van een engel.

Hij zegt: ‘Maria zal een zoon baren.

Geef hem de naam Jezus, want hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden.’

Jezus is gekomen om de relatie tussen God en ons te herstellen.

Dát is de sleutel voor eenheid zonder brokken.

Als de relatie met God hersteld is,

dan pas kan ook tussen mensen echte eenheid ontstaan.

Dat geldt voor Juda en Efraïm,

voor de kerk, de samenleving en de wereld:

alleen met Jezus Christus als Redder en Heer kunnen we één zijn.

dia 17 – Jezus nodigt in die eenheid uit

Die eenheid is heel anders dan die van nazi-Duitsland.

Jezus dwingt geen eenheid af.

Hij doet wel alles om jou voor die eenheid te winnen.
Om jou te winnen voor het leven in Gods aanwezigheid,
voor het leven in Gods liefde.
Om mee te doen in de eenheid van de Vader, de Zoon en de
Geest.
Jezus wil niets liever.
En hij wil dat het uit jezelf komt.

4. Eén in Christus

dia 18 – één in Christus
Waar Jezus regeert,
begint die eenheid waar Ezechiël over profeteert.
Dan begint het dus hier!
Jezus is koning van zijn kerk, in Christus zijn we één!

dia 19 – laat ons niet uit elkaar drijven
Jezus bidt om eenheid, in Johannes 17.
Dat gaat over eenheid binnen de gemeente.
Dat we ons niet door verdeeldheid, boosheid, onbekendheid en
wantrouwen
uit elkaar laten drijven.
Laten we die echte eenheid in Christus zoeken!
Dat kerken scheuren, is helemaal te gek voor woorden, en niet
uit te leggen.
Volgens katholieken zijn kerkscheuringen een protestantse
uitvinding,
en ik vrees dat ze daar gelijk in hebben...
Ik ben blij dat we als CGK en GKV samen verder gaan:
een stukje van Gods verdeelde volk heeft de eenheid
teruggevonden.

dia 20 – relativeer jezelf
Nederland is hopeloos verdeeld, in 17 miljoen.
Als kerk mogen we het anders doen.
Mogen we laten zien dat er meer is dan jij,
dat de wereld niet om jou draait.
Je leven is niet pas de moeite waard
als je overal je eigen keuzes in kunt maken.

Echt levensgeluk ligt niet in dat je dicht bij jezelf blijft,
maar in dat je dicht bij Christus blijft.
We zijn doorgeslagen in onze nadruk op het individu.

dia 21 – een lichtje in de wereld (kaarsen)
In een wereld die hunkert naar verbinding,
een wereld vol eenzame mensen,
mag de kerk een hoopvol signaal zijn.
Voor dat verlangen moet je in de kerk zijn!
Hier sta je er niet alleen voor,
ben je deel van een gemeenschap die samen met jou onderweg wil
zijn.
Met die eenheid is de kerk een lichtje in een donkere wereld.

Die eenheid gaan we vieren, met brood en wijn.
We vieren dat we elkaar als kerken gevonden hebben.
We zetten ons er voor in dat niemand er alleen voor staat.
En we kijken uit naar de overweldigende eenheid die Jezus
brengt,
dat we verenigd met Juda en Efraïm hem de lof toebrengen.
Amen.